

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur locustæ habeant caudas similes scorpionu[m], & in caudis aculeos? Et
habebant caudas similes scorpionum, & aculei erant in caudis earum.
Sectio XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

bonorum operum germina pullulare, ut semper in germine, in flore, & fructu sit.

IX. Nono. Peracto voti tempore radebatur Nazareus, capilli que in altari holocausti cremabantur: cuius rei mysterium illud esse docet D. Greg. lib. 2. Mor. cap. 39. tunc nos ad perfectionis summam pertingere, cum sic exteriora vitia superamus, ut etiam cogitationes superfluas a mente telecemus, quas nimirum sacrificij igne concremate est flamma eas diuini amoris incendere, ut cogitationes superfluas cor quasi Nazarai capillos concremans totum in Dei amore ardeat. Ad hæc completo suo Nazaratu omnia sacrificiorum genera celebrabat, quia qui per vota in religione nuncupata se Deo consecrat, omne sacrificij genus ea oblatione complectitur. Nam quod attinet ad hostiam pro peccato, integram peccatorum remissionem conferri in ingressu religionis ex eo est perspicuum, quod à patribus in religionem ingressus secundo quidam baptismo comparatur. Sic enim docent

D. Greg.

Religionis in
gressus omnia
sacrificia cõ
plectitur.

D. Hieron.

D. Bernard.

Esaï. 65. 24.

D. Thom.

D. Hieron.

D. Bernard.

Mat. 5. 10.

D. Hier. Epistola ad Paulum, & D. Bern. de præcepto, & dispensatione. Hostia verò pacifica, quæ siue à placando Deo, siue ab eodem promittendo nomen accepit, etiam in religione continetur: siquidem Deus facillimè Religiosorum precibus, ac votis se finit exorari, iuxta illud Esaia 65. *Antequam clament, ego exaudiam*: & Psal. 33. *Oculi Domini super iustos, & aures eius in preces eorum*. Iam verò holocaustum vsque adeo in religione repetitur, ut affirmet D. Thomas 2. 2. quæst. 186. art. 7. religionem nihil esse aliud, quàm holocaustum: id quod ex eo confirmat, quia sicut in holocausto tota hostia cremabatur, ita Religiosus nihil habet, quod Deo non offerat: nam externas opes offert per votum voluntaria paupertatis: bonum corporis per votum continentia: bonum animæ per votum obedientia, subiciens Deo propriam voluntatem, per quam homo omnibus potentis, & habitibus animæ utitur. Denique ut nullum sacrificij genus religioni deesset, ipsa quoque illustrissimè quoddam est martyrium, ut auctor est D. Hier. in Epitaphio Paulæ: *Non solum, inquit, effusa sanguinis in martyrio reputatur, sed deuota quoque mentis seruitus in maculata quotidianum martyrium est: illa corona de rosis, & violis plectitur, ista de liliis. Unde Cantic. 5. dicitur: Dilectum meum candidus, & rubicundus, & in pace, & in bello eadem præmia vincens tribuens*. Et D. Bern. serm. 1. omnium sanctorum expendens, cur Christus idem præmium pauperibus, & martyribus polliceatur Mat. 5. *Beati pauperes spiritu, quonia ipsorum est regnum caelorum. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quonia ipsorum est regnum caelorum. Quid sibi vult, inquit, quod eadem promissio facta est pauperibus, & martyribus, nisi quia vere martyrij genus paupertas voluntaria est? Atque hæc tum de legalibus, ac typicis, dum de Euangelicis, ac veris Nazarais dicta sufficiant.*

Cur locustæ habeant caudas similes scorpionum, & in caudis aculeos?

Et habebant caudas similes scorpionum, & aculei erant in caudis earum.

SECTIO XII.

I. **S**corpio, ut auctor est Plinius lib. 11. hist. naturalis cap. 25. gravitate supplicio lenta per triduum morte conficit. Semper cauda in ictu est, nulloque momento meditari cessat, ne quando desit occasio: ferit & obliquo ictu, & conflexo. Venenum ab ijs candidum fundi Apollodorus auctor est: geminos quibusdam aculeos esse marelsque sauisitios. Constat & septena caudæ internodia lauiora esse: pluribus enim sena sunt. Tradit Palladius de aliorum sententia fugari scorpiones, si aliqui eorum in medio domus exurantur.

Hinc primum est, quod subdoli, & astuti homines scorpionibus comparantur, veluti

veluti Ezech. 2. vbi Dominus ad prophetam loquitur: *Increduli, & subuersores sunt tecum, & cum scorpionibus habitas.* Sic enim locum interpretatur D. Greg. ho. 9. super Ezech. *Increduli Deo subuersores infirmantibus proximis, scorpiones etiam fortibus, ac robustis, quibus etsi in faciem contradicere non praesumunt, ex occulto tamen vulnusa derogationis inferunt, & occultis machinationibus feriunt.* Vbi cernis ex Gregg. occultum detractorem scorpionem appellari. Eodem sensu dicitur Ececl. 26. *Sicut boum iugum, quod mouetur, ita & mulier nequam: qui tenet illam, quasi qui apprehendit scorpionem: vbi mala mulier comparatur in primis iugo: quod propter nimiam laxitatem huic illuc mouetur, ita vt male boues coniungat: quia nimirum omnia domi perturbat, & coniugi pacem dirimit: deinde scorpionem, quia sicut scorpio venenum suum non in capite, sed in cauda habet, quod lethifero ictu, per caudae inflectionem infundit: ita mala mulier occasione nocendi captat, & nacta opportunitate furtim quasi scorpio arcuato vulnere percutit.* Eandem etiam ob causam Dominus Lucae 10. Daemones appellauit scorpiones, cum septuaginta duobus discipulis reuertentibus cum gaudio, & dicentibus: *Domine etiam Daemones subijciuntur nobis,* respondit: *Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit:* quo loco sermonem esse ad litteram de Daemonibus, praeterquam quod ex ipso sermonis contextu aperte colligitur: testatur etiam Tertull. lib. 4. aduersus Marcion. c. 24. Quomodo & Psalm. 90. cum dicitur. *Super aspidem, & basiliscum ambulabis, & conculcabis leonem, & draconem.* Aduerte autem Daemones comparari serpentibus, qui venenum habent in ore, & scorpionibus, qui in cauda, quia actionem bonam & in principio, & in fine corrumpere, deprauereque moliantur, in principio quidem intentionem vitando, in fine autem inanem gloriam suggerendo: in quem eundem sensum accipi potest illud, quod inferius hoc ipso capite dicitur: *Potesse equorum in ore, & in canis eorum.*

Ezech. 2. 6. *Subdoli homines, ac detraCTORIS scorpionibus comparantur.*
D. Greg. Ececl. 26. 10. *Mala mulier scorpionis similis.*

Luc. 10. 19.

Tertullian. Psalm. 90. 13. *Cur Daemones serpentibus, & scorpionibus comparatur.*

Verum quod attinet ad scorpionis caudam, qua Daemonum insidias manifeste significat, idem habemus expressum Gen. 3. cum dictum est ad serpentem: *Ipsa, id est, mulier observabit caput tuum, & tu calcaneum eius.* Quem locum expendens D. Greg. li. Moral. c. 38. *Caput, inquit, serpentis observare est initia suggestionis eius aspiceret, & manu sollicita considerationis a cordis aditu funditus extirpare: qui tamen cum ab initio deprehenditur, percutere calcaneum molitur: quia etsi suggestionem primam intentionem non percutit, decipere in fine tendit: imò cum neque in exordio intentionis ferit, neque in itinere actionis intercipit, duriores in fine laqueos tendit, quos fini suo appositos Propheta prospexerat, cum dicebat Psalm. 55. *Ipsi calcaneum meum observabunt:* quia enim in calcaneo finis est corporis: quid per hunc nisi terminus significatur actionis? nec verò solum fini actionis, sed multò etiam magis in fine vitae Daemon instar scorpionis cauda sua insidiatur: quo sensu accipiendum est illud Psalm. 48. *Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei circumdabit me.* Quasi dicat: Ratio cur timeere debeam in die iudicij est iniquitas in fine vitae suscepta: cum autem Regius vates calcaneum nominavit, alludit ad serpentem, qui calcaneum mulieris observare dicitur, Gen. 3. Ita hunc locum intellexit D. August. in comment. eius Psalmi, vbi docet homini non tam timendum esse à die iudicij, quam à die mortis suae, eo quod inde pendeat aeternitas, quasi dixerit Regius vates, Cur timeo à die iudicij, si ex iniquitate calcanei mei, id est, malo vitae meae sine malitia, & acerbitas illius diei pendet? *Modò igitur, inquit, homines provideant sibi, vitent iniquitatem calcanei sui, in calcaneo enim quisque labitur.* Etenim à Deo dictum est serpenti: *Ipsa tuum observabit caput, & tu eius observabis calcaneum.* Si Diaboli calcaneum tuum observat, ut te deiciat: tu caput illius observa, caput illius initium mala suggestionis est: quando incipit mala suggerere, tunc repelle ante-*

III. Gen. 3. D. Gregor.

Psalm. 55. *Morientibus Daemones insidiatur.* Psalm. 48. 6.

D. August.

quam surgat delectatio, & sequantur consensus, & vitabis caput eius, atque adeo non apprehendet ille calcaneum tuum. Hæc August. Vbi cernis de sententia Augustini Dæmonem instar serpentis calcaneo insidiari, id est, tum finem actionis, tum extremum vitæ tempus obseruare. Vtramque enim expositionem tradidit loco citato Augustinus, quod idem est, atque scorpionem esse non ore, sed cauda ferientem: in cuius rei typum Amalec extremam Hebræi exercitus partem fuit aggressus, quem admodum dicitur Deut. 25. *Memento que fecerit tibi Amalec in via, quando egrediebaris ex Agypto, quomodo occurrerit tibi, & extremos agminis tui, qui lassè residebant, occiderit.* Sic enim dæmon extremæ vitæ nostræ actiones, quali iam viribus defectas, & præ senectute, & corporis infirmitate languentes vehementius aggredi consuevit.

Deut. 25. 17.

Et his iam planum relinquitur, quanto iure Hæreticæ locustæ cum scorpionum caudis describantur. Primum, quia omnes in vniuersum Hæretici callidissimi sunt,

III.

& maxime fraudulentis, & inflexo, atque obliquo ictu scorpionum instar ferientes: quam eandem ob causam cõparantur vulpibus, quæ est altera illustris ad hoc ipsum declarandum similitudo, veluti Ezech. 31. *Quasi vulpes in deserto propheta tui Israël.* Et

Heretici, vulpes dicuntur. Ezech. 31. 3. Cant. 2. 15. Theodor. D. Ambros.

Cantic. 2. *Capite nobis vulpes paruulas, quæ demoluntur vineas: nam vinea nostra floruit: quod de hæreticis accipiunt Theod. in cõment. super Cant. & D. Ambros. in Psal. 118.* Vbi aduertit mādari, vt vulpes exterminentur, dū vineæ florent: quia hæretici florentibus vineis, id est, tenent adhuc in fide multo magis nocent, adultis autem iam vitibus, id est, perfectis nocere vix possunt. Eundem locum enarrans Orig.

Origenes.

hom. 4. super Cant. docet huiusmodi vulpes esse peruersos hæreticorum magistrus, qui vineam Domini, id est, Ecclesiã exterminant, ne floreat in fide, admoneri que Doctores Catholicos, vt dum adhuc puilla sunt istæ vulpes, & incitū habet praua doctrina, hæreticos arguere festinent, ad quam rem persuadendã affert exemplum Samsonis, qui trecentas vulpes cepisse, easque alligatis caudis, ardentibusque facibus interpositis in Philistinorum segetes, vineas, & oliueta emisisse describitur

Iudic. 15.

Origen.

Iudic. 15. Caudam vero ad caudã alligare, inquit, Origen. est aduersantes sibi hæreticos, ac diuersa sentientes cõnectere, & inter se conferre, ex propriisq; eorum sententijs, & argumentis propositiones colligere, atque in eorum segetem ignem conclusionis immittere, quo omnes eorum sectæ, & errores cõburantur. Alterū

D. Ambros.

quiddam in Samsonis facto obseruauit D. Ambr. serm. illo 11. in Psal. 118. quod Samson non ad capita, sed ad caudas vulpium ardentis faces alligauerit, illud indicare, fraudulentos homines, potissimum que hæreticos liberam quidem linguã habere ad latrandum, sed exitus impeditos, seu religiosa principia, finē vero fraudis suæ incendio deputatum. Aduerte etiam hæreticorum quidem capita, id est, sectas omnino diuisas esse, ac multiplices, nec inter se vlllo pacto convenire, caudas autem inuicem nexas, & implicatas, qui finem eundem habent Ecclesiã persequendi: idcirco caudas vulpium ligasse Samsonem, cum earum capita libera, ac soluta reliquisset. Secundò. Sicut scorpio in arcum se componit ad feriendum: ita hæretici Scripturæ sacræ malè intellectæ arcum ad simplices decipiendos intendunt, iuxta illud Psal. 10. *Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, parauerunt sagittas suas in pharetra, vt sagittent in obscuro rectos corde.* Quem locum de hæreticis intellexit D. Augustinus tum in comment. eius Psal. tum epistol. 48. ad

Psal. 10. 2.

D. August.

Osee 7. 15.

Vincenium Donatistam. Idem habes Osee 7. *Ego erudini eos, & confortavi brachia eorum, & in me cogitauerunt malitiam, rursus sunt, vt essent absque iugo, facti sunt quasi arcus dolosus: quibus verbis fugillationem hæreticorum contineri docet D. Hieron.* Deumque ipsum cõqueri, quod eos erudierit, dederitque eis fortitudinem, qua contra aduersarios dimicarent, illi vero cogitauerint malitiam aduersus Do-

minum

minum impiissimas hæreses extruentes: itaque facti sint quasi arcus dolosus, qui percutit dirigentem, aut etiam facti sint quasi arcus intentus, parati semper ad pugnam in subuersionem audientium.

Tertio. Quemadmodum scorpiones habent caudas aculeatas, ipsiſque caudarum aculeis feriunt: ita hæretici quamuis ore blandiantur morum licentiam, carnisque illecebras prædicantes, fines tamen, & exitus habent aculeatos, imo duplicem in caudis aculeum, vt de sæuioribus scorpionibus diximus, siquidem quos veneno sui erroris inficiunt, multis hic implicat difficultatibus, ac deinde sempiternis addiunt apud inferos cruciatibus. Vnde aptè in hæreticos quadrat illud, quod Eliphaz dixit Iob c. 4. *Vidi eos, qui operantur iniquitatem, & seminant dolores, & metunt eos, stante Deo peruersi.* Etenim, vt interpretatur D. Greg. lib. 5. Moral. c. 15. *Dolores seminant, qui peruersa agunt, dolores metunt, cum de eadem peruersitate puniuntur: fructus autem doloris est retributio damnationis: quam ob causam merito dicitur Eccl. 7. Fili nō seminat mala in sulcis iniustitia, & non metes ea in septuplum.* Quo loco per sulcos iniustitiæ desideria carnis, prauosq; animi affectus intellige, quibus qui fomētū præbuerint per mala opera, metēt inde septuplū, id est, infinitā malorū segetē: vbi simul aduerte mētē prauis cogitationibus, & desideriis imbutā appellari tellurem sulcis distinctā, & aratā, imo etiā seminatā semine vtq; adeo fecundo, vt copiosa peccatorū leges separari possit. Quarto. Scorpio semper iētū meditatur, ne vnquā occasione dehit, quod mirū in modū hæreticorū ingeniū declarat, qui lemper aliquid mali aduersus Ecclesiā moliuntur, omnēque captant nocendi occasionē: quam eorum naturā eleganti similitudine explicauit Elai. cum dixit c. 57. *Impy autem quasi mare feruens, quod quiescere non potest, & redundans fluctus eius in conculcationem, & lutum.* Quemadmodum enim mare sua illa agitatione perpetua, & reciproca fluctuū reuolutione semper tēpestatē minatur: ita impij, & hæretici semper nouarū rerū fluctus volūt, procellosasque in Ecclesia tēpestates excitare moliūt. Verū, vt annotauit D. Hier. expēdēs verba sequētia, sicut marini fluctus reuoluūt ad littora, atq; iterū reſorbentur, & in se fracti lutū efficiūt, quod pedibus conculcatur, sic impij tandem fracti æternæ conculcationi subiacebūt. Alij in eūdem locum obseruarunt, sicut fluctus maris feriunt stabilitatem littoris, & in se ipsos reuoluti littus quidē lauāt, ipsi autem lutū trahunt, ita hæreticos persecutione sua Ecclesiam tanquā stabilem litus non mouere, sed tantum lauare, cum ipsi lutulēti, & immundi ipsa sua persecutione efficiantur. Eandē inquietam, & semper ad malum promptā hæreticorum naturam habes & maris, & feruētis ollæ similitudine expressam Iob 41. vbi de Leuiathā dicitur. *Feruescere faciet quasi ollam profundum maris, & ponet quasi, cum unguenta bulliunt.* Quo loco D. Hier. (si eius sunt illi cōmentarij) per mare hunc mundum intelligit, quem diabolus quasi ollā carnali accendit concupiscētia, vt ferueat ad amāda terrena: id quod ad hæreticos potissimū spectat, qui perpetuū tanquam olla à dæmone succensa ad malum feruent. Illud autem, quod sequitur, *Quasi cum unguenta bulliunt,* sic intelligit, vt quemadmodum sancti spiritualium gratiarum amore in Spiritu sancto feruescunt, ita ad amorem mundi homines præsentis vitæ desiderio quasi quibusdam succensionibus exardescant. Illud etiam existimo indicari, suggestionem, & tentationem Leuiathan, quæ facit, vt impio di tanquam olla carnalibus desideriis effervescent, eandem, cum bonos exagitat, efficere, vt eorum pretiosa, & suauissima virtutum unguēta, quæ abscondita animo larebāt, tentationis igne calefacta ebulliāt, & incredibilem ex se fragrantiam, & odorem afflent: quod potissimum ad tyrannorum, & hæreticorum persecutiones referendum est, quibus maximè redolēt virtutes Sanctorū.

Iob 4. 8.
D. Gregor.

Eccl. 7. 3.

Esaï 57. 20.

D. Hieron.

Iob 41. 22.

D. Hieron.

Itaque quo tempore nefarii homines tanquam olla carnalibus desiderijs feruēt, eodem ipsam et tentatione Sancti quasi pulcherrimæ phialæ vnguentis virtutum ebullientibus mirificè redolent: quod autem virtutes vnguenta appellentur ipsa ipsa confitetur, Cant. 1. *Trahit me post te curtemus in odorem vnguentorum tuorum. Que Christi vnguenta, cum ardentissimo passionis igne ebullierunt, vniuersum orbem suavissimo sui odore impleuerunt.*

Cant. 1. 4.

VII.

Hæresis peccata vniuersa complectitur.
Apoc. 17.

Quinto scorpionum sæuorum caudæ septem habent internodiâ, sic enim hæresis septem habet internodia peccatorum, id est, peccata vniuersa complectitur, quæ septenario lethaliū peccatorum numero, qui symbolum est vniuersitatis, comprehenduntur: quam obrem meretrix illa cuius fit mentio Apocal. 17. super bestiam septem capitum sedere visa est: vbi, obiter oblerua, cum mulier illa tanquam eques super eam bestiam sedere describitur, nullam tamen frænorum mentionem heri, quia hæresis per omnia septem vitia effusa, imò effræni cursu excurrit, nullis habentis bestiæ cursum, & libertatem inhibens. Nec verò mirum videri debet hæresim vniuersam complecti malitiam, cum duò illa generalia omnium peccatorum seminaria, superbiam dico, & cupiditatem, siue avaritiam, suo ambitu coerceat: eæ enim, auctore D. Hieron. multis in locis, maximè in hæreticis dominantur: & quidem de superbia dicitur Eccl. 10. *Initium omnis peccati est superbia: de cupiditate verò, ad Timoth. 6. Radix omnium malorum est cupiditas, Græcè ἡ φιλαργυρία, id est, amor argenti: ex quo manifestum est Paulum avaritiam intelligere: & præterea, quia postquam dixit. Qui volunt diuites fieri incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli, statim subiunxit: Radix enim omnium malorum est cupiditas; D. Aug. 11. lib. de Gen. ad lit. cap. 15. existimauit sermonem esse non de avaritia, sed de cupiditate absolutè, quem etiam sequutus est D. Thom. 1. 2. q. 84. art. 2. vbi eam vtriusque loci etiam conciliationem excogitauit, videlicet cum in omni peccato reperitur auersio, & conuersio, superbiam esse initium omnis peccati ex parte auersionis, cupiditatè vero ex parte conuersionis, subtiliter quidè, sed non congruenter Pauli instituto, qui vti diximus, non de cupiditate generatim, sed de avaritia loquitur, quâ certū est non omnium scelerum materiam, & conuersionè comitari.*

D. Hieron.
Eccl. 10. 15
11 Tim. 20.

D. August.
D. Thom.

VIII.

Hæretici, ut igni damnentur, omnia oportet.
Ioan. 5. 4.
D. Ambros.
Castro.

Psal. 67. 31.

Postremo. Fugantur scorpiones, si aliqui domi exurantur: sic hæreses exterminari non possunt, nisi aliqui Hæretici Vulcano committantur. Id quod probari potest ex Ioan. 15. *Si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palme, & arefcet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ardet. Que locum non solū ad penas damnatorum apud inferos, sed etiam hic ad hæreticorū damnationē pertinere immerito inficiatur, Alfonsus à Castro lib. 2. de iusta hæreticorū punitione, c. 12. Hoc ipsum iam superius annotauit Ambr. in eo, quod Samson ardentem facem vlpriū caudis alligauit, vti à Philisthæorum messes, atque oliueta deperirent: idem que non obscurè significauit Regius vates, Pl. 97. cū dixit *Increpa feras arundinis. Quo loco plerique volunt ductā esse similitudinē a venatoribus, qui cū apros de arūdineto, aut querceto cupiunt foras educere, ignem admouent, eoque admoto exeunt apri, quod ni faciant, igne pereunt. Itaque postulare Regiū Prophetā à Deo, vt feras arundinis, id est, hæreticos increpet, per ignē nimirū, vt eiusmodi feræ admoto igne, vel egrediātur, hæresimque abiurent, vel si nolint, penitus cōburentur. Habitare autem demonē, eiusque sectatores, ac potissimū hæreticos quasi feras in arundinete palam est Iob 40. *Sub umbra dormis in segete calami, in locis humentibus. Alia similitudine ad ignem insinuandum vsus est Paul. 2. ad Tim. 2. cum hæresim cancro morbo comparauit. Prophana autem, & inaniloquia deuota, multum enim proficiunt ad impietatem: & sermo eorum vt cancer serpsit.* Non solum, quia vt vult Theophylact. cancer mor-**

Iob. 40. 16.
2. Tim. 2. 16.
Theophylact.

morbus est, qui omnia circumiecta depascitur, sed etiam, quia igne tantum cura-
 ri potest, sic enim hæresim non solum sui contagio omnia inficit, quam ob causam
 Psal. 1. *Cathedra pestilentia* vocatur, quæ non tantum sedentes, sed vicinos quosque
 etiam grassante in dies, ac serpente lue corripit, sed etiam quia non nisi igne adhi-
 bito exterminari potest. Denique advertendum est ex Francisco Georgio Vene-
 to in sua Harmonia, Cant. 1. ton. 4. c. 1. cor Scorpionis celestis esse in tertio gradu
 Sagittarij, præsidereque lapillis pretiosis sardonio, & amethysto, imo serpétium,
 ac dæmonum fugæ, quod sic accipiendū videtur, ut cor scorpionis, qui est in octa-
 va sphaera, respondeat gradui tertio Sagittarij, qui est in primo mobili: ponunt
 enim Astrologi duodecim signa in octava sphaera ex syderibus figurata, & alia
 duodecim sine figuris in primo mobili: quæ observatio ad rem, de qua agimus,
 maxime pertinet, consentaneum enim rationi est, ut scorpionum, id est, hæreti-
 corum corda Sagittario, id est, diuinæ, & humanæ iustitiæ telis subiecta sint, in
 eaque tanquam in scopum seueræ animaduersionis sagittæ collimentur. Rectè
 etiam subdit Venetus eam scorpionis cum Sagittario convenientiam pretiosis
 lapillis, imo etiam dæmonum fugæ præsidere, non quod sydera vllam in dæmones
 vim habeant, sed quoniam exterminatis hæreticis fugantur dæmones, fidei etiã,
 & virtutum reliquarum pretiosi lapides magis rutilant. Atque hæc de visione, &
 mysterio locustarum.

Psal. 1.
 Fran. Venet.

COMMENTARIUM TERTIUM EXEGETICUM.

De tertia visione Ioannis.

Visto imaginaria sexti Angeli describitur.

SECTIO PRIMÆ.

OMMEMORATA quinti Angeli visione in priori parte huius ca-
 pitis, nunc in posteriori Ioannes sexti Angeli visionem commemo-
 rat, quæ huiusmodi est. Primum. Sexto Angelo tuba canente audi-
 uit Ioannes vocem vnã ex quatuor cornibus altaris aureis, quod
 est ante oculos Dei, dicentem sexto Angelo, qui habebat tubã: Sol-
 ue quatuor Angelos, qui alligati sunt in flumine magno Euphrate. Secundo. So-
 luti sunt quatuor Angeli, qui parati erant in horam, diem, mensẽ, & annum ad
 occidendam tertiam partem hominum. Tertio. Vidit numerum equestris exer-
 citus (proculdubio quem quatuor illi Angeli collegerunt) vicies millies dena mil-
 lia, seu ut habetur Græcè, duas myriades myriadum, quanquam in Bibliis Com-
 plutensibus non est *Dua myriades myriadum*, sed absolute, *Myriades myriadum*, quod
 fortè eodẽ recidit. Est autem myrias idem, quod decem millia, quo fit, ut vna myrias
 myriadum sit idem, quod decies millies decem millia, & duæ myriades myriadum
 vicies millies decem millia, id est, duceaties mille millia, siue decies millies viginti
 millia vel vicies mille myriades, quod vulgò est, bis centum milliones, quem nume-
 rum ait Ioannes se audiuisse. Quarto. Equites eiusmodi equorum habebant loricas
 igneas, & hyacinthinas, & sulphureas, nimirum vel quod singuli equites haberent

Myriades,
 quod decem
 millia.